

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.Б.Каноконун законусу сауутланган къауумланы члендерине ЧАКЪЫРЫУ СЕЗЮ

Бахсан райоундан ата-аналар бир къауумну излеуде болган сабийлерине газетиле, телевидение, радиону юслери бла этген чакъыру селерин, аладан сауутланы къолларыз къыздан атып, правота тер кезген ишлерини тохта-тыгъыз да, кесигини сюдию къоуна беригиз, деп тилегенери власта да, жамауат да къабыл кермей къалдык тойлоу эдес.

Ата-аналар алай аттамлары ала республиканы халкъыны алдында жууалыкъларын септенлерин, жангыларын сабийлерин тюз жолга салырга, ёпоменде сакъларга эмда власта органлага халык индентидер себеплик этерге интигендерин кёргозти.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствону БУЙРУГУ

2011 жылда 24-но мартада №136-рп Аудишерде багыу-саукулуну ючлендириу магынасы болган жерин айтылгъа инвестицияла салыныларына тийишди онгла кувар мурадта.

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Керек районун Аудишер элинде орнатуу эмда битеу да 3085,2 квадрат метрин тутхан «Аудишер» обшествону мелигинден Къабарты-Малкъар Республиканы къарал икелгине хакъыз кёнуорге.

2. Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал ыркысыга эмда жер байлыккала башчылык этю жагы бла министрствосу былай юридически мадарла этерге керекди:

- клеленген жууалыгы болган «Аудишер» обшество бла бирге бу буйрукъу 1-чи пунктуда белгиленген мекяны Къабарты-Малкъар Республиканы къырал икелгине, аны оруна зат сурамай кёнуорге;

- Къабарты-Малкъар Республиканы он мекямы иелерге эркинликни регистрация этерге.

3. Бу буйрукъу къвалы толтурулганына контроль этю Къабарты-Малкъар Республиканы къырал ыркысыга эмда жер байлыккала башчылык этю жагы бла министр Х.П.Лигидову боюна салында.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствону Председатели А.МЕРКУЛОВ

Экнайыкъ

Терекле орнатырыкъдыла, тегерекни жыярыкъдыла

Проходна районда тегерекни тазалау эм тапандилер бла байламлы тегерекни жыярыкъдыла башланады.

Кён иш этерге белгиленде. Он санда сууны жагъаланы он суу объектлени санитар зоналарын, жолланы, организацияланы, учреждениланы, предриятияны тийерлерин тал халгъа келтиридикле. Кир-кичкитер конжез къыйылган ожети жер кетерилдикле, Улуу Ата журт урушда ёлгенлени къырк эгертериле, эл къабырла, солуу жерле, жолла тазаланырыкъдыла. Паркда да минден артык терек орнатылыкъды, клумбалы, голле салырга 1650 квадрат метр берилгенди.

Битеуорун тазалауға муниципалитетни структура ёлмоллерини, эл администрацияланы, ЖКХ-ны предриятияларын, эл молк эм промышленность производствону, курулуш организацияланы социальнай-маданий учреждениланы ишчилери, районда жашагъанла да къатышырыкъдыла.

Районун ОВД-сына, Роспотребнадзорға бла жер-жерлик экология службага тазалауу экнайыкълына къатышмагъан гражданданы бла къуллукчуланы, законодательствота тийишлидикле, администрация жууалга тартырга боуорунганды. Проходнадгъы кол-ремонт курулуш управленийга асфальтны бла тротуарны керекти жерлерине ремонт этерге, жол белгилени тапанчаларыгъа борч салынганды.

Экнайыкъны итогларын отуздун майда чыгарыкъдыла. Алагъа керё тегерекни тазалауу, тапанчаларынун, жашилдендириу эм иги бардыргъан эл администрацияла ачха сауарга берилдикле.

Ирина ЛУПЫРЕВА. Проходна районун жерги администрациясыны пресс-служба.

Жазылыу 2011 Сыйлы жамауат!

Биринчи апрельден башлап 2011 жылны экинчи жарымына жазылуу кампания башланады. Связны битеу почта бёлюмлеринде сиз сийген газетлеригизге, журналларыгызга жазылууну жарашдырыгъа амал барды.

Бу магыналы жуумуну узакъга созмагъыз. Заманьда тамаланган иш эм хайырлы болучуду. КЪМР-ни почта связны федеральнуй управленийсы.

ПАРЛАМЕНТ

Сакъатлагъа - къайгырыу эм болушлукъ

Сакъат болуу тургъннай, тирлигин тас этмен, кесине, бенимизде, бирер дуньяда да жерерге, къар-машырга кюреген адамны кёрген, аны инвалд деге тилинг айланмайд. Саууклылары болмагъаны, жуумшларын тындырыр желерине чырмаусуз баралмагъанына, жамауатта толусулуй къошулуура оглангы жокъларына, адамланы саньсылларына деп кырмай, жамау этерге интилуоклерине, тирнеклиликлерине сайр этсе.

Бизни республикада уа къыяулу, сакъат адамланы халлары къалайды? Аюны, жашауларын бир кесек окуна женил этер оюн, къалай мадарла этиледиле? Бу эм башка сорууларны да къы КЪМР-ни Парламентини Председатели Чеченоланы Анувар Бербогъи.

-Жаргъусуга, - дегени он, - Къабарты-Малкъар Республиканы кён кёнуорге, ол жаны бла махтанар зат кёп жокъду. Алай алай адамла бизни арабызда жашайдыла, аланы проблемаларына кёнуорге жаны Къыралга жардырыкъ тойлоуду. Алагъа билим алырга, аны башларына жардырыкъ себеплик этерге биз борчулбуз. Он алагъа саууклу адамладан эсе берекер окуна керек болур. Ала жамауатдан айырымизга керекдиле.

Къабарты-Малкъарда РФ-ни бла КЪМР-ни жорютолоп келген норматив правуу актларына тийишлиликде сакъатла эмда къыяулу сабийлери болган юйорле саньлы аладыла. Алагъа ай сайны посиялыла, компенсацияла да тейленеде. Жашуу журтта бла жалчында, коммунальнй жуумшла ючюн хакъ тейлеуде, медицина жуумшла бла, дарманла эмда санаторий тутгавкала бла жалчында, протез алыуда, транспортта жорюуде, югъала берилдикле. Кеслерине бакъдырыр ючюн, барлык жерлерине эм архта да жол хакъ алынмайд. Ала саууклуларына керё техника керекле бла жалчындадыла. Усталыклары торлендириле, жангысын алырга, ишлерге сюйенген алай онгла берилдикле.

Социальнй органланы исслери бла автомобиль анга инвалдлик алагына стравоение этилге компенсация тейленди.

Ол страховое премияны 50 процентин тутты. РФ-ни Социальнй стравоение фондуну КЪМР-де бёлюмге да къуяклары эшитмегенге селени бармакъла бла аныгъалыда болушукъ этилди. Сокуларны битеуроссий обществосуну Къабарты-Малкъар регион организациясында энци библиотекла барды.

Бу сагытара 4487 адамга социальнй ишчиле юйорлене жорюк, жуумшларын алай тамалладыла. Терк социальнй болушукъ берген бёлюмле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Тобешуле, танышула ышаныулукъ бла шуёхлукъ туудурадыла

КЪМР-ни жаш тейоно эмда жамауат биригулени ишлери жаны бла министр Борис Паштов бу юнлюде журналистле бла болушганды. Он башчылык этген вероки огуру жамауатта мамлагъан ишлени эмда бейла болчларыне юслеринден айта, ёсоп келген тейоно гражданды эм патриот ниетледе юйорте эмда аспытмай инфро-сация органланы ишлерин тал куурагъа артыкъда уллу эу булгъанын чертгенди эмда аны шартла келтиргенди. Къабарты-Малкъарын жеринде бардырланган битеуроссий магъанын ишлерин он санда «Селгер», «Машук», «Кавказ-2020» жаш тейола герельге эмда «Продурь», «Студент жаз башы» фестивалыгъа, республиканы жаш адамлары тир къатышкандыла. Волонтерланы саны бла республика Россияде бел алгъа чыкъгъан юч башчыны саньланды.

Министр он санды алытып келген ишлер битеу 30 керекти жаш адам къатышканы айтып, башыл да республиканы районларында шахарларында-эпленде да жаш тейола лагерле, фестивалы, конференцияла, жыйынула бардырыгъа мурад этилгенди билдиргенди. Алай мерло ала Басхан шахарда чыгылганды. Он бу сагытара да жетишпай ишледиле. Быйыл а Тырынауауда да ачылыкъды алырда.

Нальчикде бийик окуу юйленде тыш къараллы студентлени мында бардыргъан жыйылуулардыгъа, жаңауулукъ акцияларыгъа, конференцияларыгъа къатышдыргъан быйы. Артыкъ уллу къорачла этей, министрство жыйырмадан артыкъ алай иш бардырланган, алагъа 1975 адам къатышканды, - дегенди он.

Министр он санды алытып келген ишлер битеу 30 керекти жаш адам къатышканы айтып, башыл да республиканы районларында шахарларында-эпленде да жаш тейола лагерле, фестивалы, конференцияла, жыйынула бардырыгъа мурад этилгенди билдиргенди. Алай мерло ала Басхан шахарда чыгылганды. Он бу сагытара да жетишпай ишледиле. Быйыл а Тырынауауда да ачылыкъды алырда.

Нальчикде бийик окуу юйленде тыш къараллы студентлени мында бардыргъан жыйылуулардыгъа, жаңауулукъ акцияларыгъа, конференцияларыгъа къатышдыргъан быйы. Артыкъ уллу къорачла этей, министрство жыйырмадан артыкъ алай иш бардырланган, алагъа 1975 адам къатышканды, - дегенди он.

Нальчикде бийик окуу юйленде тыш къараллы студентлени мында бардыргъан жыйылуулардыгъа, жаңауулукъ акцияларыгъа, конференцияларыгъа къатышдыргъан быйы. Артыкъ уллу къорачла этей, министрство жыйырмадан артыкъ алай иш бардырланган, алагъа 1975 адам къатышканды, - дегенди он.

Библиотекалик

Башхаладан артык къалмазгъа

2011 жылда федеральнй бюджеттен Къабарты-Малкъарда муниципальнй библиотеканы митап фондларын жангырыгъа 2 миллион сом берилдикди. Аны юсоунден КЪМР-ни культура министри Руслан Фиров Правительство жыйылууларда билдирген эди.

Юлгоде, 2008 жылда бу жуумшлагъа 1,8 миллион сом берилген эди. Ачха федеральнй бюджеттен региондада битеу миллион сомга керё бёлюмдеди. «Жаны библиотекала ачылмаса, ачха кёбийтпейди», - дегени он.

Премьер-министр Александр Меркулов бу сагытарада халкъны астамы электрон библиотеканы хайырланганын юсертип, адамланы ол излемлерин толтурурга онг бармады, деп соргъанды. Министр айтханта керё, алытык библиотеканы электрон киттап, адамла илген инфор-мацияны электрон амал бла берирча амалла жокъдула.

Александр Меркулов аны уллу кемчиликге санагъанды. «Биз заманда артыкъ къалдык. Микитаны техника алышдыралыкъ тойлоуду, болсада адамла бу амалны кёп хайырланганына эге алмай кюлеура жарамдык. Библиотеканы киттапны электрон амалгъа кёнуорге тийишлиди», - дегени он.

Бизни корр.

ЖАМАУАТ ОРГАНИЗАЦИЯЛАДА

Журналист билет алганды

Бу бугенд элли орта школада библиотекачы болуп кёп жылдан бери ишлеген Таухеуланы Зухраны журналистика жюргей диймде да тархтайлы турады. Аны сетаылары район газетин беттеринде кёп керек басмалангандыла.

Бугенде жашагъан белгилли адамланы исслеринде материалланы жыйшыдырып, «Солдатское сердце отваго» деген эм бла киттап да чыгарганды. Ачха Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешилерни исслеринде халпарла киргенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Басма бла алай байламыгы ючюн, кён жазма ишлери болганды да эге эдиле. КЪМР-ни Журналистлерни союзуна правлени аны Россияни Журналистлерни союзуна членге алыну тийишли кергенди эмда аны член болганына шагъатылгъа этген билетни ол кесил билим бирге битеу ишле халда берирге сюйенди.

Бугенде жашагъан белгилли адамланы исслеринде материалланы жыйшыдырып, «Солдатское сердце отваго» деген эм бла киттап да чыгарганды. Ачха Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешилерни исслеринде халпарла киргенди.

редактори весты» газетни баш редактору Чабарланы Маргарит да келген эдиле.

Школу директору Мокъаланы Даниял, былай иши юйретти магъанасы да барды деп, окуучулары эм устазланы да алай ишлеге къатыштырга чакъыргъанды. Аланы аларында селени билим бирге битеу ишле коллегиялары-Таухеуланы Зухран Хасанбиеваны бу жетишмине бел къууанды, мындан ары да кесини сетаылары бла эллиени,

бир жылга 12 минден аслам адамга къыйын жашуу болудан къултурга болушадыла. Медицина эм социальнй экспертизаны тохтадырыуу бла сакъатла саналган 495 сабийге къаргъанла ай сайын мигитшер сом тейленди.

Къыралны инвалид бла байламлы политикасын жашауда бардырыр, аланы проблемаларына гражданды обществону эсин бурур мурадта КЪМР-ни Президентиде Инвалдлени ишлери жагы бла совет къурагъанды. Аланы республиканы жамауат биригуленин къуаргъа къыралны жаңында себеплик этилди онгла келгенди.

Быйы Жаш тейоно эмда жамауат биригулени ишлери жаны бла министрство ветеранлары бла инвалидлени жамауат организацияларыны араларында социальнй магыналы проектлени республиканы консул бардыргъанды. Аны ахырында 6 организацияны республиканы бюджеттен проектлени жашауда бардыргъа 3 миллион сом бёлюрге ому этилгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Республиканы аттамлары

Жетимиш

Битеуроссий конкурса - биринчи

Нальчикни 5-чи номерли школуны окуучусу Анастасия Сова Москвада бардырылган экологияга жорланган битеуроссий конкурсу финалында биринчи жерге тийишли болганды.

Финал 19-чу-22-чи марта федеральнй сабий экология-биология арада бардырылганды. Республикада аны ол школу дагында эки клеленич - Тамара Рхтангавоу эм Софья Мирза - къатышкандыла.

1-чи клелени окуучусу Анастасия Сованы «Исследование мутангенного потенциала вод техногенного ландшафта в разной степени загрязненных тяжёлыми металлами» деген титли иши жюри бек игеги санаганды. Тамара бла Софья да конкурсу призёрларыдыла. Къызыл ишлерин Республиканы экология-биология арада хазырагъандыла.

Семинар

Усталыкъ сайлауға себеплик

Элбур району сабий эм жаш тейо чыгармачылыкны айттыгъ арасында «Къошакъ билим берген учурденыланы окуучуларына усталыкъ сайлауға болушукъ» деген темагъа жораланган семинарлары болганды.

Жайылууну ача, араны таматасыны окуучу-юйретти жаны бла орунбасары Будаиланы Лиза билим берю ишде усталыкъны сайлауға энци эс бёлюрге кереклисин чертгенди. Методист Светлана Кадникова жыйылгъанына бу темагъа кеси жарашдырган программа бла шагыры этгенди. «Жаш журналист» деген сабий биригуле таматасы Бейтугананы Зухран уа санымын юсоунден билдириу этгенди.

Ызы бла педагогга «Информатика хар кимге да» деген дергеге къатышкандыла. Андан сора уа, командагъа юлешини. «Халкъта тюз информацияны берюу эм аны планан жарашдырган» деген иши тамамлан эришкенди. Сора эшиткен, билген жагы затлары озгарткенди.

Эл молк

Кюн сайын - 16 минг журтшыл

КЪМР-де Май районода жетишпай ишлеген «Ленинчиле» эл молк кооперативе, юй къанатлыкчы ачы бёлюмлеринден бирди. Озгъан жылда бу молк жуумрухталаны, тауукъ баланы эм юй къанатлылары сатып 17,5 миллион сом хайыр алыгъанды.

Къанатлылары санылар арт жылдада келден-кел бола бардыла эм бёлюмюнде огу минден артыкъ болганды. Быйыл аланы 40 мингге жетиргенде деп оум алдыла. Он мурадта Москва областда «Кунчинский» къуамлы совхоздан Ново-Ивановское элге къуамлы жуумрухта келтирилгенди. Аланы инкубаторлагъа салгандыла.

Шёнон эки корпусда 57 минден артыкъ тауукъ балала турдыла. Быйыл апрель - май айлада ала бла энтта да эки корпусну толтурулгъаула.

Фермага башчылык этген Владимир Третьяков билдиргенге керё, молкде хар кюн сайын оналты минг жуумрухта аладыла. Алай производство аны бла чекленди къалыкъ тойлоуду эм бу жылы биринчи кварталында ол көрмюдо бир миллион эки жюк мингге жетердики.

Акция

Таукелликлерин ачыкълау

Терк эл молк техникуму студентлени башхаламыкълары бла эмда Проходна районун жер-жерли администрациясыны жаш тейо эмда спорт бёлюмюне бла культуру управленийны себеплик этилген битеуроссий магыналы эсерюну акциясы - митинги бардырылганды.

Аны культуру управленийны таматасы Али Лутов ачканды. Он терристорте кеслерини кир ишлерин къыралны айнуу жолундан тайдырыр, гражданды обществону бузар, халкъны къоркутуу, абызартыр мурад бла бардырыла да, аланы жолларын жалаңда бириги кесалыкъды, деп белгилегенди.

Терк эл молк техникуму проректору-директору Виктор Пунаржи, преподавательле Надежда Холоденко бла Людмила Махлехова, бу жаш тейо акцияны къуаргъанлагъа айлангъа, башхаланы жарыуларына, бушуларын саньсы болмагъыз чакъыргъандыла. Студент жаш тейоно бла «Буверестик» жамауат организацияны келешилери Арсен Холчевану бла Диана Бузукъинаны селешулеринде да экстремизмге къажуу къаты сюелерге чакъырыула болгъандыла.

Митингге къатышканыла ачыр чыракланы жаңдырып, бир минутну шумусу сюелип, терактлада ёлгенлени эсгергенди. Андан сора жамауатка чакъырыу селерини къабыл кергенди. Анда, - Биз, Проходнаны жеринде жашагъан жаш тейо, итеу дунья тюз ниетли адамларыга, экстремизмни бла терроризмни керюп болмагъаныбызны, аны къажуу къулубудан келген мадарла этергибизге сёз бербиз», - деп айттыла.

Материалланы басмагъа къысылманы Аминат, Метериланы Анатолий, Ирина Лупырева хазырагъандыла.

Студентлени хунерлери кёпдо

Журналист билетни ала, Зухран, митап аны аты бла чыкъгъан эсе да, аны кел устазланы, эллиени, окуучуланы да къыйналары уллу болганын айтты, аны аны бергенлеге ыспас этгенди.

ДАПАХТАЛНЫ Маризат. СУРАТЛА: Мокъаланы Даниял билетни Зухранга берген кезиуде.

Келир ыйыкъгъа TV-ны бла радиону программалары 2 бет 3-4 бетле

Сакъятлагъа - къайгырыу эм болушлукъ

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Алай халкыны бу къаыраусу къауину жашуун эмд къадар тыныу жаны бла алыкъа кеп ил тамаллагъа тошерири. Сёз ючюн, инвалидлени социальн жаны бла къурулуун шендою къыйын системасындан алагъа башлапчач жашуу этерге къыйынчылы септууланы бла тыйыгъанлы керекюну политикасына кёчереги керекди.

Къырал Дунаны Преседатели Борис Грызлов да «Сакъат адамлакъа къаырауыбыз толорениге керекди» деген интервьюсунда ма аны чертип айтханды.

- Аны сагъындыгъа сезегиз, ол интервьюда дагында не гъахта эс буртханысыз?

- Къырал Дунаны Преседатели «Доступная среда» деген къырал программа инвалидле бла байламлы ишени жи ханы тылоренидеги себеплик этериги белгиленди. Аны толтуруугъа РФ-ни Саулык сакълау министрлиги биле аныкътуу министрствосуну башчылыгында сегиз министрство, бир федеральн агентство бла инвалидлени организацины къушулуудула.

Алай бла проблема комплекслашды, алыныны битеу органдарны къатышулары бла тамамлангъа.

лыкъды. «Сёз инвалидлени жашуу юйле, транспорт эм кеп башка керекти затла бла жачытууну, ала биринчи алакъа, культуруу бла байламлы ишлерге къаырау оңгъа къурауу юсюнден барды.

Программа ки кезиге белюню толтурулууду. Бек алгъа сакъатлагъа артыкъда бек керекли жумушла бла социальн структураны объектири тохташдырылгъа белгиленди. Анда сорат, ол бек керекли жумушланы толтурулукъ объектле сакъатла бараларына кираларча этиу, медицина-социальн экспертизаны уржеденларны ырыскы-техника болумлары итиленди федеральн араны болушлукъ бла тамамлангъады. Бусъгъа эм чакъты бир белюнорюкю. Аны 27 миллиард федеральн бюджет, 19 миллиарддан асламы регион бюджетле берликде, 600 миллион сом а бюджетден тышын да мажарылмакъды.

Программа кел регионда «Татарстанда, Тверь, эки Саратов областлада» - толтурулуп башлангъанды. Къабарты-Малкъар а анга 2013 жылда къошулууду.

Борис Вячеславович инвалидлеге транспортуу жюрюрге анга минерге да къыйын болмакъ мадарланы юсюнден айтханды. «Битеу адамла аслам халда хайырлангъа».

нган автомобиль эмда жер юсюнде жюрюген шахар электричество транспортуу 100 проценти ма бу программаларда кёре сакъат адамланы ташыргъа оңгъа болууча алай толоренидирге керекди. Келир жылгъа уа аны 15 проценти инвалидлеге тал болууча жарашдырылмакъды. Алай бла, 2015 жылгъа битеу транспортуу этерден бирине тиийлиш оборудовани салынырыкъды» - дегенчи ол.

Къабарты-Малкъарда да кесери алларны жюрюргалардан неда къыйналып жюрюген адамланы ташыргъа анык автортранспорт керекди, ол жаны бла мадарла да этиленди. Бу иш къырал заказаны келеринде федеральн араны болушлукъ бла тамамлангъады. Бусъгъа эм инвалид арбызкъа кеторюлорча этилген эки «Волкswagen» маркалы автобус алынганды. Ала Нальчик шахарда эки маршрутда жюрюдиюле.

- Сиз сагъынган интервьюда инвалидлени ил бла жачытуугъа да улуу эс буртханды. Бизни республикада уа ол жаны бла хал къаырагъы?

- Алай граждандардан келери ишлерге соеудиле, ол анык колларынды да келеди. Алай иш бла жачытуунда инвалидлени организацилары улуу себеплик этерге болушлукъда. Аны юсюнден «Доступная среда» программда да айтханды.

Анга кёре, инвалидлени организациларына ишчи жерле къурагъа федеральн бюджетден субсидияла берилерге тиийлишди.

Республикабызда 2011 жылда 1-чи марта инвалидлени аны 63486-ге жетгенди. Аланы 46 процентин асламы ишлерге жачытууладына. Жыл сайын а 6 миң адам, сакъатла саналып, алагъа пенсияла тохташдырылгъа. Ма бу шарт барыбызды да сагъышландырылгъа керекди.

Ишлерге сюйген инвалидлени аны бла жачытуулукъ, аланы ырыскы къыйналарын ёсдорюу, жамауатка къошуу дегенча магарланы борчланы тамамлангъады. КъМР-ни Адамланы ил бла жачытуу жаны бла къырал комитети, аны эсде туруп, инвалидлени толю-толюу усталыкълагъа юйретуу, къаруларындан келген иш бла жачытуу жаны бла мадарла этиле. Бусъгъа эм тинтилеу кеторюлениге кёре, аланы 15 процентин ишлеп турды.

Бу сферда башлауада, закондестеюну дайым жаңгыртагъиленидире турурга тиийлишди. КъМР-ни Парламенти ол ишчи андан ары бардырылкъды.

Эмла УСУМАМБЕТОВА,
КъМР-ни Парламенти прес-службасы.

Тюбешиле, танышыула ышаныулукъ бла шуёлукъ туудурадыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

«Аталькъ» аладан бирди. Анга 12 муниципальн район къатышханды. «Культураны юсюнден сёз» деген программалар кёре уа республиканы школларында 16 тюбешиле болгъанды. «Шуёлукъ бла барыу» деген регионла аралы проектге кёре, жаш адамла Север Осетия-Аланиягъа юч кере, Ингушетиныгъа эмда Ставрополь крайгъа баргъанды. Анда тенгери бла тобешиле. «Биз халкыны шуёлукъларыны юсюнден жыр жазыб» деген, регионла аралы фестивал да бардырылганды. «Мамырлыкны сакъайыкъ» семинар-тренинг куралгъанды. «Къабарты-Малкъар Республикада 2008-2010 жыллада терроризмни бла экстремизмни жолун кесюу» деген целевой программа жашауда бардырылганды.

барды. Апрель айны ахырына уа бизни республикада жаш тёлню суюл болууду.

Министерство динле аралы халаны итилендириу, культуруа байламлыгъа аныгъауу жаны бла да кеп жумуш тамамлангъанды эм тамаларыкъды. Жаш адамла бла тюбешиле бир бирге тёлню болуу, экстремизмге къаажу соеулюню юсюнден кеп ушакъа бардырылгъанды. Бу жаны бла битеу да оңбеш проектге кёре толю-толюу ишле тамамлангъанды.

Асламынформациа органдарны ишлерин юсюнден айта, министр аланы ырыскы-техника базаларына аслам эс буртуу кереклиги чертгенди. 2012 жылгъа электрон басма органдар барыш да цифровый вешингъа кёчеририлген билдиргенди.

Аны бла байламлы «Нальчик» ОРПК-ны бла 49-чу каналны мурдорларында холдинг къурагъа тошери болуп, дегенди. Асламынформациа органдарга журналистлени КъМР-да, Къабан къырал университетте бла Санкт-Петербургну вуларындан берген къазырауу юсюнден келишим этилгенди.

Пресс-конференцияны ахырында министр органдарла ишленгъаны келечектеги сорууларына жуапта бергенди. Журналистлени усталыкларын ёсдорюу жаны бла курсла къуар оң бармыды деген соругъа, жуап бере, Борис Паштов алагъа специалистлени чакырыгъа, халк тёлереге керек болуучу, анга деб а шендо ачка белюмлейди, дегенди.

Бусъгъа эм къыралны къыйлай

Пресс-конференцияны кезююнде.

идеологияны жайсыныла басма органдар, дегенди да болгъанды. Министр айтып этгенди, ёлюнлюк республиканы халкыны эс огурулулукъ, жан аруутуу, адемлилик, позлокъ бла байламлы ишлерге буртуу, жашууну магарланы турандарында тиийлишди. «Тамата эм жаш тёлню аразады да байламлыкъланы кончелериди болуучу тёлню, он дегенде интернационализм, патриотизм, жиер уруну къылай улуу магарланы турандарында тиийлишди. «Тамата эм жаш тёлню аразады да байламлыкъланы кончелериди болуучу тёлню, он дегенде интернационализм, патриотизм, жиер уруну къылай улуу магарланы турандарында тиийлишди.»

ХОЛАЛЛАНЫ Марият.

Къууанчылы ингир

Студентлени хунерлери кёпдю

КъМР-ну педагогларинда, Малкъар адабияты аралы къурап, Малкъар халкыны къыралыкъ къытайарылган кончеге агалып, Эршиш халда къуанчылы ингир болгъанды. Анга КъМР-ну Филология институту, химия, биология, физика факультетлерини студентлери къатышхандыла.

Конкурсну жюрисине педагогика имулану доктору, педагогика коллегияны председатели Нина, филология имулану доктору, профессор, малкъар тили кафедрасынн таматасы Кетчинаны Мусса, химия имулану доктору, профессор, КъМР-ну бизнес-арасынн таматасы Малкъанованы Юсуп, тарых имулану кандидаты, КъМР-ну юйретуу

Эршиш талай белюмден къурагъанды: алгъаш айтуу, команданы юсюнден видеореплик кетюштуу, жыр, чам оюн, телсеу, миллет ашарыкъланы хазырлау. Афрашкъаланы Аслан, Англайны Амин, Тебланы Исса - «Минги тау», Белгаланы Лейла - «Унутма мени», Ностуланы Жаннет - «Анча жылны» деген жырланы жырлагъандыла. Къараучула алагъа ыразылыкларын къызыу катарла бла билдиргенди. Ула тевселеге, амалгъа къаран да заукулукъ алгъандыла.

Конкурсну итогларына кёре, биринчи жерге Филология Институтну «Тейри къылык» командасы къысгъанды. Аланы малкъар ёлюню тамата преподавателери филология имулану кандидаты Гелстанланы Танияла хазырлагъанды. Командалыгъа сауатгъа магнитфон берилгенди.

Дагында эм иги презентация бла сакъа оюн номинацияда да «Тейри къылык» къытханды. Миллет ашарыкъланы хазырлау эм бек иги телсеу номинацияда «Минги тау» 5642» команда алчы болгъанды.

Миллет ашарыкъланы кетюгтен заманда.

Эм иги стеногъаза бла халкъ жырланы айтууда хорламгъа «Минги тау» 5621» тиийлиш болгъанды. Аланы барысында да грамотала берилгенди. Бу команданын малкъар тили кафедрасынн ассистентлери, филология имулану кандидаты Шугаланы Любев хазырлагъандыла.

Байрамны ахырында филология имулану доктору, профессор, КъМР-ну проректору Фабийланы Светлана ингирни къурап, Малкъар маданият аралы башчысы Тебланы Светланагъа бла эмда ишленгенге шепас сёзюн айтханды. Миллеттин даражасы улуу болгъанын чертип, студентлеге ала бийик жетишилме болдурыларын, халкъыбызны атын иги бла айттырыларын тежегенди.

КУЛАЛЛАНЫ Зульфия,
Суратланы **ХОЛАЛЛАНЫ Марият** алгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды: «Тейри къылык», «Минги тау» 5642», «Минги тау» 5621». Байрам ингирни малкъар ёлюню студентка Ахекбеланы Кулина бла Малкъар маданият аралы ишчиси Эмаланы Марат бардыргъандыла.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.

Битеу да юч команда куралгъанды.

«Тейри къылыкчы» сауатгъа кезю.